

۳ استفاده از روش های نوین در مدیریت پسماند

امروزه دفع مواد زائد جامد در شهرهای بزرگ به معضلی با پیامدهای روزافزون تبدیل شده است. گذشته از هزینه بسیار بالایی که جمع آوری، حمل و نقل و دفع مواد زائد شهری به کشور تحمیل می کند، مخاطرات زیست محیطی آن نیز بس جدی است. نگرانی های حاصل از ادامه این وضعیت باید همه اقشار جامعه و به ویژه مدیران شهرداری را به تفکر و عمل به منظور مقابله با این مخاطرات وادارد.

در این چالش پیش رو، استفاده از تجربه سایر کشورها و یا مدل های اجرایی موفق در شهرهای مختلف کشورمان لازم و ضروری به نظر می رسد. اصل ۵۰ قانون اساسی می گوید: «در جمهوری اسلامی حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد. از این رو فعالیت های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است. محیط زیست وقتی محیط «زیست» است که آدمی در آن زندگی کند، از مواهب آن بهره مند شود و به آسایش دست یابد. البته برای همین بهره مندی هم که شده در محافظت از آن بکوشد. اینکه چگونه می توان از آن حفاظت کرد، از آن پرسش های سخت است که هر محیطی شیوه حفاظتی خاص خود را می طلبد.

با توجه به قانون مدیریت پسماندها، مدیران شهری می بایست روش هایی را بکار گیرند تا عناصر موظف در مدیریت مواد زائد به نتیجه رسیده و باعث جلوگیری از دفع غیراصولی و بازگشت سرمایه به اقتصاد ملی، کمک به حفظ محیط زیست، کمک به اقتصاد جامعه، ایجاد اشتغال، مشارکت شهروندان و بخش خصوصی گردد. تولید روزانه ۲۰۰۰ تن زباله در شهر نیاز به برنامه زمان بندی منسجم در امر مدیریت پسماندها داشته که در سال های اخیر اقدامات موثری در این زمینه صورت گرفته و نیازمند استمرار فعالیت ها و بهره گیری از روش های جدید می باشد. در نهایت با توجه به نقش کلیدی شهرداری ها در اقتصاد شهری، برنامه ریزی صحیح اقتصادی با محوریت توجه به درآمدهای پایدار، عامل مهمی برای کاهش سوداگری و سودجویی خواهد بود و لذا تبیین برنامه ای جامع و بلند مدت با در نظر گرفتن شاخص هایی نظیر توجه به اقتصاد شهری و سرمایه گذاری های زیربنایی در الگوی اقتصاد مقاومتی می تواند شهرداری ها را در تولید و ارائه خدمات مطلوب تریاری رساند.

۴ ایجاد مدیریت یکپارچه شهری

از آنجایی که شهر، همانند سیستم یکپارچه ای است که باید مدیریت آن نیز یکپارچه باشد، چرا که در وهله نخست شهرها دارای هویت واحد بوده و از سوی دیگر، ایجاد یکپارچگی و انسجام در مدیریت شهر، صرفه جویی در هزینه های شهری را به دنبال دارد.

همچنین مدیریت یکپارچه شهری ناهماهنگی ها را از بین برده و باعث کاهش هزینه ها می شود، هزینه های بالایی که به دلیل عدم هماهنگی نهادها و دستگاه های متعدد در مورد فعالیت های مختلف به خصوص در سطح اجرایی صرف می شود و هر دستگاه بر اساس برنامه و نیاز خود در شهر فعالیت می کند.

عدم هماهنگی میان این ارگان ها و سازمان ها مشکلات عدیده ای به وجود می آورد، همان گونه که در حال حاضر با معضلات و مشکلات عدم یکپارچگی مدیریت روبرو هستیم.

به عنوان مثال در تهران حدود ۲۷ دستگاه اجرایی در زمینه خدمات رسانی به مردم فعالیت دارند که برای انجام این مهم باید با شهرداری در ارتباط بوده و همکاری و تعامل مناسبی را داشته باشند، در غیر این صورت در بحث خدمات رسانی به شهروندان با مشکلاتی مواجه شده و موجب نارضایتی آنها در این زمینه خواهند شد. هدف از مدیریت یکپارچه شهری نیز ایجاد هماهنگی در فعالیت های اجرایی و شهری میان ارگان هاست تا آنها بتوانند در کنار فعالیت های خود به بهترین نحو از یک نقطه واحد دستور بگیرند و اهداف مدیریت همگون و هماهنگ را محقق سازند.

به موضوع مدیریت یکپارچه شهری در برنامه پنج ساله دوم شهرداری نیز توجه ویژه ای شده است زیرا در غیر این صورت در برنامه ریزی و اداره امور با اشکال مواجه می شویم. اجرایی شدن مدیریت یکپارچه شهری ثمرات مهمی دارد که صرفه جویی در هزینه ها و پاسخگویی به مردم از ثمرات مهم آن به شمار می رود.

مدیریت یکپارچه شهری مسئله ای مهم در مدیریت شهری است که بوسیله آن بسیاری از موازی کاری ها و هزینه های بیهوده از بین می رود و در عوض اداره شهر با هزینه کمتری انجام می شود.

برای تحقق چنین مسئله ای نیاز به همکاری دولت، مجلس، شوراها و شهرداری می باشد.

۵ توسعه انرژی های نو و تجدیدپذیر

شهرداری می بایست هدایت فعالیت های مطالعاتی و تحقیقاتی را به سمت نیازهای اساسی مدیریت شهری و بهره برداری مؤثر از این دستاوردهای تحقیقاتی سوق دهد. افزایش روزافزون نقش حامل های انرژی در توسعه اقتصادی و ارتقای سطح زندگی جوامع بشری، امری انکارناپذیر می باشد. در این راستا شناخت منابع انرژی زا و بهره برداری بهینه از آنها، یکی از ابزارهای مهم در جهت توسعه و خودکفایی اقتصادی هر کشور محسوب می شود.

امروزه سرمایه گذاری برای استفاده هر چه بیشتر از منابع پایان ناپذیر انرژی، تبدیل به يك اصل در ساختار مدیریت شهری کشورهای مختلف شده است؛ چراکه بکارگیری و توسعه انرژی های نو، نقش مهمی در کاهش بحران آلودگی هوا ناشی از مصرف سوخت های فسیلی، مقابله با پدیده تغییر آب و هوا، ارتقاء بهداشت و سلامت عمومی، و کاهش وابستگی به نفت را خواهد داشت.

شهرداری تهران به عنوان یکی از متولیان اصلی شهر تهران، که زیرساخت های مناسبی برای بسترسازی و توسعه انرژی های نو در شهر را دارا می باشد، با عنایت به در اختیار داشتن بیشترین فضاها و زمین عمومی و نیمه عمومی شهر، منابع مختلف شهری، سیستم حمل و نقل عمومی و سیستم نظارت بر ساخت و ساز در پهنه های مختلف شهر، می تواند در توسعه انرژی های نو و تجدیدپذیر در شهر تهران مهمترین نقش را ایفا نماید و بر این اساس لایحه الزام شهرداری تهران به توسعه انرژی های نو و تجدیدپذیر در شهر تهران جهت سیر مراحل تصویب، ارائه شده است.